

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

29 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, de către inculpatul Cebotari Igor și de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Cebotari Igor .....

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 31.12.2019 – 16.04.2020;

Instanța de apel: 19.05.2020 – 09.12.2020;

Instanța de recurs: 12.02.2021 – 29.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința judecătorească Bălți, sediul Central, din 16 aprilie 2020, Cebotari Igor a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și stabilită pedeapsa în baza acestei Legi sub formă de 9 (nouă) ani închisoare, cu cumularea parțială în ordinea art. 85 alin. (1) Cod penal a părții neexecutate din pedeapsă stabilită prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Bălți din 14.09.2016, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa închisorii pe termen de 10 (zece) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că acționând în mod intenționat și urmărind scopul comiterii tâlhăriei, prin atacul săvârșit asupra persoanei în scopul sustragerii deschise din averea acestei, însoțit de amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viață și sănătate, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din interes material și în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele, admitând și dorind survenirea lor, la 20.12.2019 pe la orele 19.10, lângă imobilul nr. .../A de din str. .... mun. Bălți, a atacat-o pe Constantinov Irina în apropierea automobilului ei de model "Peugeot" cu n/î xxxxxx și evaluat la 92 587 lei, amenințând-o cu cuțitul îndreptat spre copilul ce-l ținea în brațe XX, cerându-i cheile de la mijlocul de transport prin expunerea amenințării: cheile

de la automobil sau viața copilului, însă văzând că aceasta speriindu-se pentru viața sa și a copilului începu să strige chemând în ajutor, părăsise locul faptei, acțiuni încadrate de instanță la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, cu calificativele tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de arme și cauzare de daune în proporții considerabile.

Totodată instanța de fond a reținut că potrivit rechizitoriului, de către organul de urmărire penală, inculpatul Cebotari Igor a fost învinuit pentru faptul, acționând în mod intenționat și urmărind scopul comiterii unei infracțiuni de tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unor persoane în scopul sustragerii deschise din averea proprietarului, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanelor agresate, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din interes material, în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele, admitând și dorind survenirea lor, la 20.12.2019 aproximativ la orele 19.10, aflându-se lângă imobilul nr. .../A din str. .... din mun. Bălți, s-a apropiat de cet. Constantinov Irina, ... a.n., care ținea în brațe copilul său minor XX, ... a.n. și se afla în apropierea automobilului său de model "Peugeot" n/î xxxxxx, și amenințând cu un cuțit, îndreptându-l spre copilul minor XX, ... a.n. spunând: „cheile de la automobil sau viața copilului”, a cerut transmiterea cheilor de la automobilul părții vătămate de model „Peugeot” n/î xxxxxx, evaluat la prețul de 8000 euro, echivalent a 153600 lei, iar urmare a faptului că partea vătămată cet. Constantinov Irina, s-a speriat pentru viața ei și a copilului său, și a început a striga cerând ajutor, Cebotari Igor, s-a eschivat de la locul comiterii infracțiunii. Acțiunile inculpatului au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 188 alin. (4) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă, săvârșită în proporții mari.

Soluția reîncadrării acțiunilor inculpatului de la art. 188 alin. (4) Cod penal așa cum a reținut-o OUP la alin. (2) lit. e), f), a rezultat din evaluarea obiectului material al infracțiunii și anume automobilul de model "Peugeot" n/î JES 879 ce-i aparține părții vătămate Constantinov Irina, valoarea în vamă a cărui este 92 587 lei, ce la data comiterii faptei nu constituie proporții mari în sensul art. 126 Cod penal.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- procurorul prin care a solicitat casarea sentinței, încadrarea acțiunilor inculpatului la art. 188 alin. (4) Cod penal, reieșind din micșorarea neîntemeiată a costului mijlocului de transport de la 8000 euro echivalentul a 153 600 lei pretins de victimă la etapa urmăririi penale, la 92 587 lei potrivit

procedurilor vamale, cu condamnarea lui prin aplicarea art. 85 alin. (1) Cod penal, la 11 (unsprezece) ani 6 (șase) luni închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

- inculpatul Cebotari Igor și avocatul Boldesco Tatiana prin care a solicitat casarea sentinței și achitarea de sub învinuirea adusă din lipsa în acțiuni a elementelor tâlhăriei, incorect fiind apreciate declarațiile părții vătămate și a martorilor ce se combat reciproc și vin în contradicție cu declarațiile inculpatului prin care neagă comiterea presupusului atac tâlhăresc, or, în ziua de 22.12.2019 și ora indicată în învinuire, se afla în altă parte decât locul pretinsei fapte, nefiind depistat, ridicat și anexat la dosar presupusul cuțit cu care victima ar fi fost amenințată.

- avocatul Anatol Janu cu modificarea temeiului achitării inculpatului de sub învinuirea adusă și anume din motiv, că fapta nu a fost săvârșită de el, dat fiind, că probatoriul acumulat nu-i demonstrează vinovăția în comiterea tâlhăriei, lipsind acțiunea adiacentă privind amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate victimei, ceea ce exclude calificativele tâlhăriei, în special modul în care victima a acceptat pericolul expunerilor făcute de inculpat și a acțiunilor întreprinse de el, ca o amenințare imaginară ce nu i-a creat pericol real pentru viață și sănătate, ne fiind depistat presupusul cuțit cu care s-ar fi comis fapta și lăsându-se fără verificare versiunea privind locul aflării inculpatului la momentul comiterii ei, ce putea fi verificat prin audierea taximetristului care l-a transportat de la domiciliu în regiunea BAM, cu ridicarea înregistrărilor video de la camerele de luat vederi din stația de alimentare a automobilelor, ridicarea descifrărilor telefonice și audierea în calitate de martor a cunoscutului său, care ar confirma lipsa la inculpat a mijloacelor bănești pentru achitarea serviciilor de transport, învinuirea lui adusă bazându-se doar pe declarațiile incerte a părții vătămate neprobate prin date obiective și o apreciere critică a depozițiilor martorilor audiați.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2020, apelurile procurorului, avocaților Boldescu Tatiana, Janu Anatolie și a inculpatului Cebotari Igor au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 16 aprilie 2020 fără modificări.

A fost admisă cererea inculpatului Cebotari Igor cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

S-a constată faptul, că în perioada 20.12.2019 – 16.04.2020, inculpatul Cebotari Igor a fost deținut în IP Bălți - 4 (patru) zile și Penitenciarul nr. 11 Bălți - 114 (una sută patrusprezece) zile, în total 118 (una sută optsprezece) zile cu statut de prevenit în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția

pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În condițiile art. 385 alin. (5) CPP, pedeapsa numită inculpatului Cebotari Igor s-a redus cu 236 (două sute treizeci și șase) zile, pentru perioada detenției în calitate de prevenit în IP Bălți și Penitenciarul nr.11 Bălți în total 118 zile, calculându-se 2 (două) zile de închisoare pentru 1 (una) zi de arest preventiv, urmând ca solicitarea privind verificarea condițiilor de detenție pe perioada de după pronunțarea sentinței, să fie soluționată în procedura de executare a pedepsei penale, conform prevederilor art. 469; 471; 473¹-473⁴ Cod pr. penală.

5. *Instanța de apel* urmare a cercetării suplimentare a probatoriului administrat pe caz a constatat că prima instanță corect a reținut în acțiunile lui Cebotari Igor comiterea tâlhăriei la data, ora și circumstanțele menționate în actul de învinuire, însă reieșind din valoarea obiectiv confirmată prin percepțiile vamale a mijlocului de transport de model "Peugeot" cu n/î xxxxx în sumă de 92 587 lei, întemeiat a dispus reîncadrarea acțiunilor lui de la alin. (4) la alin. (2) lit. e), f) art. 188 Cod penal, în prezența calificativelor: tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, prin aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de arme, cu cauzare de daune în proporții considerabile.

În continuare instanța de apel a conchis că, realizarea de către inculpatul Cebotari Igor a laturii obiective a tâlhăriei, prin comiterea faptei prejudiciabile principale sustragerea neconsumată a mijlocului de transport de model "Peugeot 207" cu n/î xxxxx în valoare de 92 587 lei, urmată de acțiunea adiacentă - amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viața copilului minor al victimei, cu folosirea în calitate de armă a cuțitului pe care-l avea asupra sa, în cazul refuzului de ai îndeplini cerința transmiterii cheilor de la automobil, ce constituie obiectul material al infracțiunii, costul cărui prin prisma art. 126 alin. (2) Cod penal și hotărârea de Guvern nr. 21 din 18.01.2019 privind salariul mediu lunar pe economie pentru anul 2019, corect au determinat încadrarea acțiunilor lui la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

A menționat, că deși pentru calificare nu are relevanță forma exteriorizării amenințării, în prezenta speță ea a fost exprimată de către inculpat prin cuvinte însoțite de acțiuni concrete de amenințare cu răfuială, prin punerea în aplicare a cuțitului, fiind de o manieră evident clară victimei, ce a perceput-o ca una reală și imediată, creându-i convingerea, că în cazul împotrivirii amenințarea va fi realizată neîntârziat. Și doar strigătul ei de ajutor, precum și apariția pe neașteptate a martorului Oleg Bumbac, ce-și parca automobilul în apropiere, l-a determinat pe inculpat să părăsească locul faptei pentru a nu fi reținut. Tot odată, nedepistarea cuțitului la momentul reținerii lui, nu exclude folosirea acestui obiect la comiterea tâlhăriei, or fiind conștient de faptul, că ar putea fi identificat, urmărit și reținut pentru fapta săvârșită, analogică celei pentru care anterior a fost condamnat, a avut suficient timp să-l ascundă pentru a nu fi găsit, victima însă reușind să-l vadă

și perfect să-l descrie, văzându-l în mâna inculpatului. De aceea ne recunoașterea de către el a vinovăției, nu este altceva decât o modalitate de apărare în vederea evitării răspunderii și pedepsei penale.

Prin prisma materialul probator administrat pe caz, instanța de apel a respins versiunea apărării în ce privește pretinsa posibilitate de reîncadrare a acțiunilor inculpatului la componența de jaf, dat fiind existența unei amenințări reale a aplicării violenței periculoase pentru viața copilului victimei cu ajutorul cuțitului, în cazul refuzului transmiterii cheilor de la automobilul de model „Peugeot” n/î xxxxxx, ce constituie obiectul material al infracțiunii, evaluat la 92 587 lei, indiferent de faptul, că nu a reușit să-l însușească.

Nu a fost reținută nici pretinsa maltratare, invocată de inculpat la etapa judecării în apel a cauzei penale, ea negăsindu-și confirmare prin materialul acumulat de procuror, ce prin ordonanța din 25.02.2020 a dispus în această parte neînceperea urmăririi penale, soluție necontestată în ordinea stabilită de lege, aspectele de fapt reținute înlăturând orice dubiu rezonabil al pretinsei maltratări despre care I. Cebotari nu a comunicat la faza urmăririi penale, la el ne depistându-se vătămări corporale caracteristice aplicării forței fizice.

Cât privește pretinsa afirmație referitor la caracterul pretins contradictoriu a declarațiilor martorilor acuzării, nici ea nu a fost acceptată, lipsind careva îndoieli referitor la veridicitatea acestora, ținându-se cont de consecutivitatea lor și coroborarea cu restul probelor dobândite, prin intermediul acțiunilor procesuale petrecute pe caz, ce nu au stârnit nici o obiecție din partea apărării atât la etapa urmăririi penale, cât și finele ei, lipsind date obiective ce ar determina nulitatea actelor procesuale în sensul art. 251 Cod de procedură penală sau inadmisibilitatea probelor în sensul art. art. 94-95 Cod penal.

Instanța de apel a apreciat ca fiind corect reținută situația de fapt, precum și încadrarea juridică de drept a acțiunilor inculpatului la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, motiv pentru care a păstrat-o în această parte neschimbată, la fel, ca și în latura pedepsei penale, la stabilirea categoriei și termenului cărei, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, rezultată din scopul pe care îl urmărește privind restabilirea echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea săvârșirii de către el a altor fapte penale, a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt gravitatea și caracterul prejudiciabil a faptei penale, catalogată în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (4) Cod penal la categoria celor grave, atitudinea făptuitorului față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei și lipsei unei căințe sincere. La fel, instanța a ținut cont și de personalitatea inculpatului ce anterior de nenumărate ori a fost tras la răspundere penală pentru comiterea de infracțiuni similare, inclusiv și contravenționale (f.d. 41, 42), fiind eliberat din locurile de detenție prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Rezina din

13.06.2019 în temeiul art. 91 Cod penal, în care a continuat comiterea faptelor infracționale, fără a manifesta căință sinceră pentru urmările survenite, ceea ce-i denotă caracterul criminal stabil, nemanifestându-și dorința de a sta pe calea corijării, demonstrând insuficiența precedentelor pedepse penale pentru atingerea scopului de prevenire și reeducare. În lipsa circumstanțelor atenuante și în prezența recidivei de infracțiuni, ca circumstanță agravantă, instanța corect a determinat aplicabilitatea cazului din speță a prevederilor art. 82 alin. (2), art. 85 Cod penal, stabilindu-i inculpatului pentru executare pedeapsa închisorii cu executarea ei în penitenciar de tip închis, ea având un efect preventiv serios atât pentru el, cât și pentru alte persoane predispuse spre comiterea unor infracțiuni analogice.

Totodată, reieșind din condițiile detenției preventive în care s-a aflat Cebotari Igor, conform raportului administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, instanța de apel a considerat posibil de a-i admite cererea formulată în ordinea art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, reducându-i termenul pedepsei numite cu 326 zile pentru perioada deținerii lui timp de 118 zile în calitate de prevenit până la pronunțarea sentinței, în IP Bălți și Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, celelalte condiții de detenție de după pronunțarea sentinței, urmând a fi verificate în ordine de executare conform art. 469; 471; 473¹- 473⁴ Cod de procedură penală.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, inculpatul Cebotari Igor, avocatul Janu Anatolie.

6.1 Procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, invocând incidența *pct. 6) și 12)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- instanța de apel, ca și prima instanță, eronat a reținut și pus la baza deciziei suma prejudiciului cauzat părții vătămate Constantinov Irina și anume valoarea în vamă a automobilului ei de model "Peugeot" de 92587 lei, denaturând pronunțat costul indicat de partea vătămată a automobilului respectiv, care era costul real de piață;

- instanța de apel eronat a respins argumentele din apelul declarat de procuror, precum că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art.188 alin. (4) Cod penal, și anume prin prisma prejudiciului declarat de partea vătămată, inclusiv în instanța de apel, în valoare de 153600 lei, suma dată constituind prețul real de piață al automobilului în cauză pe teritoriul Republicii Moldova;

- la aprecierea costului automobilului nicidecum nu poate fi pusă la bază valoarea în vamă a automobilului care permanent este diferită de cea de piață și este stabilită pentru calcularea taxelor de devamare a vehiculului, care de

altfel nici nu a fost sumată cu valoarea din vamă, precum și alte cheltuieli adiacente importului unui vehicul;

- comiterea infracțiunii incriminate inculpatului Cebotari Igor se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către organul de urmărire penală în prezenta cauză și nu este de acord cu constatarea făcută de către instanța de apel cu referire la reîncadrările efectuate de instanța de fond.

6.2 Inculpatul Cebotari Igor, invocând incidența *pct. 6)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei decizii *de achitare* în privința lui pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

În susținerea recursului inculpatul a invocat că:

- procedura de recunoaștere a fost efectuată cu încălcări, pretinsa parte vătămată Constantinov Irina l-a recunoscut ca fiind agresorul fără prezența altor patru persoane prezentate spre recunoaștere. Recunoașterea a fost petrecută în prezența colaboratorilor de poliție și respectiv alte persoane pentru a fi identificat nu au fost prezente;

- la momentul când a fost reținut de colaboratorii poliției, la el nu a fost depistat cuțitul cu care ar fi fost amenințată pretinsa parte vătămată Constantinov Irina;

- nu au fost luate în considerație declarațiile martorului Lazareva Alina;

- atât în prima instanță cât și în instanța de apel a declarat că la momentul pretinsei faptei el se afla în taxi, se deplasa de la domiciliu în regiunea BAM a mun. Bălți.

- menționează că nu a fost audiat taximetrul cu care s-a deplasat, nu au fost verificate înregistrările video de la stația de alimentare auto, nu au fost ridicate descifrările telefonice și nu a fost audiat martorul care cunoștea că a cerut ajutor bănesc pentru a achita plata pentru serviciu de taxi;

- la momentul reținerii era agresiv, era în stare de ebrietate alcoolică, a cerut de la un băiat o țigară, care l-a refuzat, l-a lovit cu palma și îndată a fost reținut. Inițial, de îndată când a fost reținut a înțeles că a fost reținut că a lovit cu palma pe băiat pentru refuzul de a-i da țigară. Nu a discutat cu Constantinov Irina la locul unde ultima declară;

- pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, în instanța de apel a declarat ca i s-a încălcat dreptul de a prezenta probe prin cerința de a verifica declarațiile taximetrului cu care s-a deplasat de la domiciliu, prin refuzul de a ridica înregistrările video de la stația de alimentare auto, prin refuzul de a ridica descifrările telefonice care ar confirma că la momentul comiterii infracțiunii se afla nu la locul unde se presupune comiterea atacului. Dar acest drept n-a fost acordat, învinuindu-l de comiterea unei fapte pe care n-a comis-o;

6.3 Avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, invocând incidența *pct. 6) și 12)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat

casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În susținerea recursului avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului a invocat că:

- instanța de apel la general a atins motivele care au fost invocate în cererile de apel;

- nu a oferit posibilitatea apărării de a se apăra eficient, inclusiv neglijarea declarațiilor date de martorii oculari, precum și partea vătămată, declarațiile căreia de la caz la caz tot se schimbau. Anume probele date au și fost decisive pentru poziția inculpatului;

- conținutul învinuirii formulate lui Cebotari Igor denotă caracterul formal al acesteia. Învinuirea este una abstractă, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat nu au prezentat nici o probă veridică, care ar confirma intenția reală a inculpatului de a jefui partea vătămată, în special cu aplicarea violentei sau amenințării reale cu aceasta;

- de către acuzatorul de stat nu a fost probată întrunirea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, prin ce se atestă că organul de urmărire penală, contrar prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedura penală, nu a cercetat sub toate aspectele, complet și obiectiv, circumstanțele cauzei, iar conform art. 24 alin (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprima alte interese decât interesele legii, ceea ce nu s-a observat pe caz;

- nu este clar cum persoana poate fi condamnată exclusiv și doar în baza unor declarații incerte a părții vătămate. Or, după cum reiese din materiale cauzei penale, pretinsă faptă a avut loc în ziua de 20.12.2019, aproximativ la orele 19:10, pe când este un fapt de notorietate publică (unanim cunoscut) că în perioada respectivă deja de la orele 16:30 este întuneric total în stradă, în special în unele curți din mun. Bălți. Mai mult, urmează a fi luat în calcul că partea vătămată era în panică și șoc, fapt care este și firesc, exagerând cu probabilitatea foarte mare atât durata atacului (de 5-7 min.), care nici ipotetic nu putea fi atât de lung, reieșind din declarațiile acesteia și circumstanțele descrise de ea, cât și faptul precum la atacatorul se afla un cuțit;

- nici un martor din cei audiați nu a văzut la inculpat cuțitul. Acest obiect nu este anexat ca corp delict la dosar. La reținerea și percheziționarea inculpatului un asemenea obiect nu a fost găsit. Mai mult, nici martorul Lazareva Alina nu a văzut la inculpat cuțitul cu descrierea asemănătoare;

- consideră că acțiunile inculpatului maxim pot fi încadrate în temeiul art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, or din circumstanțele concrete ale cauzei rezultă că făptuitorului care urmărește scopul sustragerii, dar nu intenționează să-și realizeze amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate, totodată lipsind condițiile obiective, favorabile îmfăptuirii acestei amenințări, deși amenințarea a luat cea mai intimidantă formă posibilă, făptuitorul trebuie să răspundă nu pentru tâlhărie, ci pentru

jaf. O astfel de amenințare, având doar un caracter imaginar, nu creează un pericol real pentru viața sau sănătatea victimei, deci nu poate fi recunoscută ca semn al tâlhăriei;

- inculpatul era în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care nu putea să-i permită realizarea cărorva acțiuni reale în vederea realizării unor amenințări ipotetice;

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la *chestiunile de fapt* se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește *chestiunile de drept* pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi

desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Conform art. 325 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. În corespundere cu art. 66 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare și dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit.

Atât în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, cât și în instanța de apel, inculpatul, apărarea au pledat pentru pronunțarea unei sentințe de achitare pe învinuirea adusă în baza art. 188 alin. (4) Cod penal.

Așadar, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului pentru fapta stabilită și reîncadrarea juridică a faptelor săvârșite de către acesta.

Însă, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursurilor declarate, se constată că acestea sunt întemeiate pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, invocând incidența cazului de casare pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul atestă că, criticele procurorului, în esență, se referă la faptul că instanța de apel a menținut fără a ține cont de argumentele acuzării, recalificarea și reîncadrarea acțiunilor inculpatului Cebotari Igor din art. 188 alin. (4) Cod penal în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, fără o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, care în opinia acuzatorului confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu, iar inculpatul Cebotari Igor și apărătorul acestuia critică decizia recurată prin prisma faptului că concluziile expuse de instanța de apel nu se bazează pe probe care ar demonstra vinovăția acestuia, precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând criticele expuse de procuror, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată, în partea menținerii recalificării acțiunilor inculpatului Cebotari Igor din art. 188 alin. (4) Cod penal în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, în raport cu cumulul de probe administrat la caz.

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit, de către instanța de apel au fost formulate concluzii fără o analiză esențială a probelor, care în opinia părții

acuzării confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (4) Cod penal, conform indicilor – *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă, săvârșită în proporții mari.*

Colegiul reține că, instanța de apel nu a dat o analiză aprofundată lucrărilor cauzei în ceea ce privește aspectele învinuirii, iar prin aceasta, *inter alia*, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării în raport cu faptele infracționale imputate acestuia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză a deciziei instanței de apel, prin prisma celor invocate pentru a fi verificate la acea etapă de control judiciar, se deduce că aceasta nu cuprinde relevarea unor considerente suficient argumentate, în vederea respingerii probatoriului pus la baza înaintării învinuirii inculpatului privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (4) Cod penal și ținând cont de toate probele administrate la caz, inclusiv la etapa cercetării judecătorești.

Lecturând conținutul deciziei instanței de apel se constată concluzionarea defectuoasă, incertă a instanței de apel privind menținerea recalificării acțiunilor inculpatului de la infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (4) Cod penal, imputată prin rechizitoriu la infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Analizând asupra principiului respectării normelor prevăzute la alin. (5) art. 414 și pct. 8) alin. (1) art. 417 Cod de procedură penală, Colegiul constată că, potrivit rechizitoriului inculpatul Cebotari Igor a fost învinuit de către organul de urmărire penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (4) Cod penal – *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase*

pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă, săvârșită în proporții mari.

Instanța de fond prin sentința pronunțată la 16 aprilie 2020, l-a recunoscut vinovat pe Cebotari Igor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa în baza acestei Legi.

Soluția reîncadrării acțiunilor inculpatului de la art. 188 alin. (4) Cod penal așa cum a reținut-o OUP la alin. (2) lit. e), f), rezultând din evaluarea obiectului material al infracțiunii și anume automobilul de model "Peugeot" n/î xxxxx ce-i aparține părții vătămate Constantinov Irina, în baza actelor ce confirmă valoarea în vamă a automobilului în sumă de 92 587 lei, ce la data comiterii faptei nu constituie proporții mari în sensul art. 126 Cod penal.

Din lucrările dosarului, Colegiul penal lărgit reține că, în sensul enunțat instanța de apel a notat: "*...respinge solicitarea acuzării privind încadrarea acțiunilor inculpatului la art. 188 alin. (4) Cod penal, or valoarea de 153 600 lei a obiectului material al infracțiunii, reținută prin învinuirea formulată, nu are suport probatoriu, rezultând doar din declarațiile părții vătămate, care de altfel nu a obiectat asupra evaluării automobilului la suma indicată în declarația vamală.*"

Pe când potrivit declarațiilor părții vătămate Constantinov Irina, date în ședința instanței de apel, la întrebarea a atât a procurorului cât și a avocatului a declarat că "prețul automobilului este de 8000 euro noi cu așa sumă l-am cumpărat", " ...susțin prețul automobilului de 8000 euro".

Potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de justiție a Republicii Moldova nr. 23 din 28.06.2004 "Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor", mărimea prejudiciului cauzat prin sustragere se determină conform prețurilor libere de piață la momentul examinării cauzei. În lipsa datelor cu privire la prețul bunurilor sustrate, valoarea lor poate fi stabilită în baza raportului experților.

Astfel, instanța de apel urma să analizeze minuțios în cauza deferită judecării, aspectele învinuirii aduse inculpatului, conținutul probelor administrate la caz, declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați pe acest caz, ceea ce nu a fost efectuat cu suficientă amplitudine.

În speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Reieșind din argumentele expuse de către instanța de apel la baza adoptării soluției de recalificare a acțiunilor inculpatului de la art. 188 alin. (4) Cod penal la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, fără a fi combătute probele evidențiate de partea acuzării, în opinia căreia acestea confirmă învinuirea imputată, Colegiul penal lărgit apreciază aceste concluzii, ca fiind unele pripite lipsite de o analiză coroborată a probelor administrate.

În jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul face trimitere la dispozițiile art. 6§3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „*acuzăției*” aduse persoanei deferite judecării.

Principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. În sensul art. 297 Cod de procedură penală, rechizitoriul, este actul de sesizare a instanței de judecată, care este compus din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal dacă se constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

În completarea ultimei sintagme de mai sus, urmează de concretizat că, prin „*încadrarea juridică*” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art. 113 din Codul penal. Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Totodată, instanța de recurs relevă că sunt întemeiate și argumentele apărării, referitoare la faptul că aprecierea probelor de către instanța de apel are un caracter defectuos, or, se constată o expunere unilaterală și nemotivată din partea instanței de apel asupra ansamblului de probe administrate în cadrul judecării cauzei, lipsind totodată analiza temeiurile invocate de părți prin prisma admiterii sau respingerii acestora, evitându-se expunerea motivată și suficientă asupra circumstanțelor pe care instanța de apel le-a pus la baza constatării vinovăției inculpatului.

Astfel, deși instanța de apel a examinat cumulul de probe anexate la materialele cauzei, soluția emisă de către aceasta nu este bazată pe cercetarea și analiza corelativă a probelor.

Colegiul reține că, instanța de apel nu a făcut claritate ce ține de acțiunile inculpatului Cebotari Igor, or, la caz nu a fost concretizat și stabilit cu certitudine caracterul amenințării.

Potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de justiție a Republicii Moldova nr. 23 din 28.06.2004 "Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor", pentru a se stabili gradul de violență - nepericuloasă sau periculoasă pentru viață sau sănătate - cu care se amenință, trebuie analizate minuțios toate circumstanțele celor săvârșite: caracteristicile obiectelor vulnerante cu care amenința făptuitorul; locul și timpul săvârșirii infracțiunii; numărul făptuitorilor raportat la numărul victimelor; forța fizică a făptuitorilor raportată la forța fizică a victimelor etc. Totodată, este necesar a se lua în calcul nu atât percepția subiectivă a victimei asupra celor comise, cât mai ales orientarea intenției făptuitorului.

La fel, instanța de apel nu s-a expus argumentat nici asupra faptului că la momentul reținerii inculpatului Cebotari Igor, la acesta nu a fost depistat cuțitul cu care ar fi fost amenințată pretinsa parte vătămată, nefiind combătute nici argumentele inculpatului referitor la faptul că la momentul producerii faptelor imputate se afla în taxi deplasându-se la domiciliu în regiunea BAM mun. Bălți.

Instanța de apel s-a redus doar la argumentul că, "nu va accepta Colegiul, nici caracterul declarativ a împrejurărilor expuse de inculpat, prin care neagă comiterea tâlhăriei" fără a face referire nemijlocită la probele care potrivit instanței confirmă vinovăția inculpatului, excluzând astfel orice îndoieli referitor la veridicitatea și temeinicia concluziilor făcute.

Totodată, instanța de apel și-a motivat soluția de recunoaștere a vinovăției și prin simplul fapt că inculpatul anterior a fost condamnat pentru atac tâlhăresc.

Astfel, Colegiul penal lărgit observă în cauza dată, lipsa unei suficiente motivări a deciziei pronunțate, precum și caracterul superficial al procesului de judecare a cauzei în ordine de apel, în raport cu soluția adoptată.

Cu referire la probele administrate în speță, instanța de recurs a reținut că, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reflectat conținutul declarațiilor date de martori, precum și a celorlalte mijloace probatorii, redând cu exactitate conținutul acestora exprimând o concluzie generală asupra faptului că, prin acestea se confirmă indubitabil vinovăția inculpatului Cebotari Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, însă nu a supus ansamblul de probe prezentate de partea acuzării și partea apărării unei analize ample, sub toate aspectele, potrivit cerințelor art. 414 Codul de procedură penală.

Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel, rejudecând cauza nu a motivat suficient decizia și nu a abordat suficient probele prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, nu le-a analizat separat și în coroborare, pronunțând îndoielnic concluzia de recalificare și respectiv vinovăție a inculpatului Cebotari Igor, întrucât nu au fost combătute complet argumentele apelanților, ceea ce în opinia Colegiului indică la nerezolvarea fondului cauzei, constituind temei de casare prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Aplicabile la caz sunt practicile CtEDO care menționează că, judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază deciziile, căci numai astfel, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională. Instanța europeană a subliniat că *„motivarea unei decizii judiciare este strâns legată de preocupările privitoare la asigurarea desfășurării unui proces echitabil, aceasta permițând respectarea dreptului la apărare. Motivarea este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o pavăză împotriva arbitrarului.”* (cauza Fomin vs Moldova din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Prin urmare, instanța de recurs ordinar statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, nefiind oferite răspunsuri la toate chestiunile importante pentru justa soluționare a cauzei.

În rezumat la cele menționate supra, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor cu indicarea probelor care direct și concret determină vinovăția inculpatului Cebotari Igor în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și în concluziile sale să prezinte raționamentele legale și întemeiate care au stat la baza răsturnării învinuirii înaintate prin rechizitoriu.

În aceste împrejurări, erorile comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond.

Din atare considerente, încălcările enunțate determină incontestabil concluzionarea necesității de a casa decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte și întemeiate.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile declarate, nominalizate în prezenta decizie, să

elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, inculpatul Cebotari Igor și avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Cebotari Igor* ..... și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **20 ianuarie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion